

ХАЛЬМГ ҮНН

Советск Союзин Коммунистическ партин Хальмг таньгчын болн Элст балгсна комитетсин куч-кблсчррин депутатнрин Таньгчын болн балгсна Советсин газет

№ 82 (2915)

1957 дж. сентябрин 7

Үнн 20 деншг

Селанэ эдл-ахун цаарандк делгрлтин төлэ

Эн джилин сентябрь сарин 7-д КПСС-н Централын Комитетин сентябрьск Пленумин 4-ч джилин ббн күүцдхана.

Селанэ эдл-ахун цааранднь бсгдж-бргджүллгнэ туск партин Централын Комитетин сентябрьск Пленумин туудж-лгч шиндврмуд социалистическ селанэ эдл-ахун туудж онц нег орм эзджана.

Советск олт-амтн Коммунистическ партин болн Советск правительствин кунькл, пецн гардврт, бдр болгнни килм-джд, эдлгдэд уга эв-аргван олзлдж, селанэ эдл-ахун цааранднь бсгдж-бргджүллгнэ агъу ик кблмш кесн баана. Орн-нутгт 35,5 сай гектар эмнг болн эмнршсн газр хагьлдэ эдлсн ашд, селанэ эдл-ахун куч-кблсчр 1956 джилд 3,3 сай пуд буудэ государствд орулдж бсгсн. Мах, ус, тос болн селанэ эдл-ахун талдан чигн эдл-уш гаргьлгнэ халхд бас темдгтэ сн дилврмуд күүцдгсн.

Эн КПСС-н Централын Комитетин сентябрьск Пленумин болн терунэ хббн болсн партин ЦК-н пленумсин, дакад КПСС-н ХХ-ч хургин ик ашта, эрки чинртэ шиндврмудин нилчнь мана Хальмг таньгчын колхозмудар, совхозмудар бас ил үзгднэ.

Мана таньгчын теегэр кесг зун трактор, селанэ эдл-ахун олт-зүсн машин кблнэ. Техникэр агсгдсн мана таньгчын колхозмуд болн совхозмуд кесг миньгн гектар эмнг болн эмнршсн газр хагьлдэ эдлсн болдг. Энүнэ ашд, хагсу гань иктэ Хальмг таньгчын газр-усна баадлд эрдни-шишэ, олт-зүсн тармр бвсн, буудан культур темдгтэ икэр тэргдэд, малин хотин кбрнь збвэр икдсн.

Үзмджтэ белдвр

Эн сарин негнэс авн Каспийск района загьсч колхозникуд болн загьсна промышленностин кблмшчнр, намрин загьс бэрлгнэ эклв. Джилин хойрдгч брэлд Каспийск района загьсчнр 50 миньгн центнер загьс аньидж, хаврин болзгт бэрнэс гурвн холван үлү загьс бгх зурата.

Намрин загьс аньнлгнэ болзгт дбрвн сейнер, хойр мотобот, 44 шуугул, 87 реюшк болн 67 бударке орлицжана. Района колхозмуд 716 загьсчнр белдв.

Белдврн кблмшиг, флот болн зер-зев яслгннд Прикаспийск МРС-н коллектив ик кблмш кев. Цуг кергтэ тоот гблм, шуугулиг, судовой двигателмуд болн нань чигн кергтэ тоотинь цугьарагинь цаглань белдв.

Сн гидг белдвр "Каспиец" гидг колхоз кев. Бригад болгнэ амтинь диглэд, социали-

стическ дбрлдэ делгрүлэд, кедү загьс бэрх зура бгв. Белдврн кблмшт сн гилгэр ур Ермухановин болн ур Очировин бригадс шунцхав. Задач Ермуханов эвранны бригадин 18 реюшкиг цугьаранин зер-зевэр тетгв. Теньгст бударкар загьс бэрлг бригадин бригадир Сандж Очиров болхла эвранны гарсн газрун ирн, шин бригад бурдэгдэд, 23 уурмултэгнэ турун болдж гарч йовб. Сандж Очировин бригадт кесг олт кели амтн-хасг Альмуханов Михаил, орс Жариков Игнатий, хальмгуд Васькиев Федор, Лиджиев Колта болн нань чигн загьсчнр ах-дү болдж, белдврн кблмш кедж, теньгст гарч, 52 центнер загьс звено болгн бэрх уган бгцхав. Турун бэрсн загьсн пунктар ордж ирдж байцхана. Загьсчнр угдан курхнэ лавта.

Зуг таньгчын негхн Сталиннэ нертэ колхозд цуг таранэ газрин агьунь 6000 гектарт курч бссн. Селанэ эдл-ахун кблмш ясрна ашд, эн джилд кесг колхозмуд, совхозмуд нам хагсу-ганьгта эн джилин бийднэ збвэр сн ургьц ургьадж авцхав. Яшалтинск района 383-ч номертэ совхоз гектар таран болгнэс 160-д пуд буудэ авб, бас эн района "Новый мир" гидг колхоз болхла, таранэ збвэр агьугин гектар болгнэс 170—180 пуд буудэ авсн.

КПСС-н Централын Комитетин сентябрьск пленумин хббн Приютненск района 4-ч номертэ совхозд 21 миньгн гектар эмнг болн эмнршсн, му идгтэ газр хагьлад, буудан болн малин хотин культур тарсн. Зуг 1956 джилд совхозин коллектив 16 миньгн 590 гектар эмнг болн эмнршсн газр хагьлсн. Эн эрки чинртэ кблмшин ашд совхоз джил болгн тармр бвс халдж авна. 107-ч номертэ совхоз эн джилд государствд 1 миньгн 330 тонн буудэ орулдж бгв, эс гидж буудэ бггнэ зура 160 процент күүцдгсн, хббнэ ноосн болхла, 186 тонн бггдв. Эс гидж ноос орулдж бггнэ джилэ зура 100 процентэс даву күүцдгв.

Хальмг таньгчын куч-кблсчир, Алдр Октябрин 40-ч джилин ббнд нерадсн социалистическ дбрлдэнд орад, хббнэ ноос гаргьлгнэ халхд ик гидг дилвр бэрсн. Государствд ут-туршдан 74 миньгн 401 центнер сн чинртэ ноосн бггдлэ. Таньгчын колхозмуд болн совхозмуд, цуг куч-кблсчнр, партин Централын Комитетин болн Советск правительствин бдр болгнн

дбн-тусд эвранны эдл-ахун аль-бисарнь бсгдж-бргджүлэд, бдрхн цагин эргцд наалир хббдиг увлар болн эрт хаврар хургьуллгнэ орулад, цуг хббнэ тоог кесг сайд кургэд, селанэ эдл-ахун 100 гектар газр болгнэс 304 килограмм ноос авх даалгьвр авла.

Эн ачта ик тбр күүцлгнэ ирдж йовх увлд малин хот хоршадж, сн белдвр тетгн берк, йилгьч чинртэ болдг. Партийн, советск органсин мел бдрхн бдрмудин керг-тбрнэ—эртэр хббдин кбг тавлгнэ кблмшиг шалгьд-шүүлж, бурднэгьү саянар күүцлгнэ болджана.

Коммунистическ паргь, советск правительств селанэ эдл-ахун улм цааранднь бргнэр делгрүлхн төлэ цуг эв-аргвинь бурдасн. Колхоз болн совхоз болгнэ эдл-ахун цааранднь ясдж саярулхн

төлэ—колхозникудин, цуг куч-кблсчнрин политическ болн кблмшин шунлтиг улм ббдлүлх кергтэ, эднэ куч-кблснэ диг-дараг улм батлх кергтэ. Партийн-политическ болн бурдэмджин тодрха кблмшиг олт заагт кедж, эдниг коммунистическ ухан-серлар улм кинанэр эгх кергтэ.

Кбллдж чадх аргьта кенчигн кун олт туста кблмшт орлцх збвтэ. Олт туста кблмшт орлцл уга, мек-тахин, хулха-худлин аргьтар баадг улс, олна халхас гаалгдх збвтэ. Партийн, советск болн эдл-ахун органсин гардчнр им кевэр альк-нег кблмшн бурдэгдэд, куч-кблсчнрт килмдж-тусан кургдэ үүлдхлэ—мана колхозмудин, совхозмудин эдл-ахун улм саярдж, ббдлэд, олт-амтнэ баахтэ баадл-диржгьлнэ улм ясрхн лавта.

Приютненск района 4-ч номертэ совхоз—Хальмг таньгчд ик гидг эдл-ахун совхозмудин негнь. Селанэ эдл-ахунга гард эдл-уш элвгдүлхн туст кесн партин болн правительствин дуудвр күүцдг, совхоз джил ирвэс мах, ус, тос, ноос гаргьлгнэ улм икдүлэд йовна.

Зургт: Приютненск района 4-ч номертэ совхозин директор, куч-кблсчнрин депутатин Хальмг таньгчын Советин депутат Алексей Грофимович Киселев. Астахов Р. фото.

Б. ТИМОФЕЕВ.

Хальмг таньгчын хө бсгачнр, крайин дбрлдэнд шундэ орлицхатн!

КПСС-н крайкомд болн крайин

күүцгч комитетд

КПСС-н ЦК-н болн СССР-н Министрмудин Советин заавриг саянар күүцхн төлөд болн хббнэ то бсггьвр, ноос гаргьдэ авлгнэ ббдлүллгьвр крайин селанэ эдл-ахун кблчнр авсн социалистическ даалгьвриг күүцхн кергт КПСС-н крайкомин бюро болн куч-кблсчнрин депутатсин крайин Советин күүцгч комитет ТОГТАДЖАНА:

1. Мал увлзүллгнэ газрт 1957—1958 джилмудин увл хд бурнменд гаргьлгьвр болн терунэс гардг эдл-уш ббдлүллгьвр хббчнрин бригадс, хббнэ фермсин толгьачнр, совхозмудин фермсин гардчнр, колхозмудин болн совхозмудин зооветспециалистнр хоорнд социалистическ дбрлдэ келгнэ диг-дара батлхн.

2. Социалистическ дбрлдэнд дирилгэс тетгсн хббчнрин бригадст—1000-д арслнэгьга 10 мбрэ, 500-д арслнэгьга 30 мбрэ, ОТФ-н толгьачнр болн фермсин гардчнр—500-д арслнэгьга 5 мбрэ, зооветеринари специалистнр—500-д арслнэгьга 5 мбрэ гаргьхн. Социалистическ дбрлдэнэ аш диглгьг болн мбрэ бгггнэ сар болгн кехми.

Мал увлзүллгнэ газрт кеджэх социалистическ дбрлдэнэ дирилчнриг мбрэлхд 155 миньгн арслнэ гаргьтха гидж крайисполкомд (ур Кротковд) даалгьхн.

Мал увлзүллгнэ газрт хө бсггнэ кблчнр дунд социалистическ дбрлдэ бргэр кехми, социалистическ дбрлдэнэ диг-дараг цайлгьдэ келдэ бгхн, мал увлзүллгнэ үзмджтэгьвр кехд, хд гару угагьвр бэрхд болн терунэс гардг эдл-уш ббдлүлхд хө бсггнэ кблчнриг шунмгьга кевэр орлцүлхн гидж крайин селанэ эдл-ахун управленд (ур Чеботаревд), КПСС райкомст, райисполкомсин ахлачнрт, колхозмудин ахлачнрт, МТС, МЖС, совхозмудин директормудт заххн.

Мал увлзүллгнэ газрт хббдиг гару угагьвр увлзүлдэ гаргьлгьвр болн теднэс гардг эд-уш ббдлүллгьвр хббчнрин бригадс, колхозмудин хббнэ фермсин толгьачнр, совхозмудин фермсин гардчнр болн зооветеринари специалистнр хоорнд кеджэх социалистическ дбрлдэнэ

Диг даран

Хөбчнрин бригадсин төлэ

1. Бригадт даалгьдсн хббдиг 100 процент буриднэ халдэ асрдж гаргьхн.

2. Бвсн болн концентрат хотиг килмджтэгьвр халдэж халгьлсн дееран, арвдэж гаргьхн.

3. Хд саянар таргьлхиг, ноосна чнриг, терүг цеврэр, киртэлго бэрхиг тетгхн.

4. Бригадин гермуд лотр, базмуд, кошармуд үзмджтэ дара гаргьхн.

5. Кошармудин болн базмудин ббгүр цас зогсадго

хаацс тавхн, цасна кбрлэ болн мстлгнлэ ноолдхн төлөд цас хагьлдэ зер-зевиг, катоксин, боронасиг ясдж авч белн баалгьхн.

Цуг тер деер заагдсн тоотиг күүцсн цагт болн сарин эргцд цуг хббдиг бурнднэ, гару угагьвр авч гархла, хббчнрин бригадт 500 арслнэ мбнэгнэ мбрэ бгхн.

Хббдиг хойр сарин эргцд гару угагьвр күүс бэрлэж гархла, хббчнрин бригадт 1000 арслнэгьга мбрэ бгхн.

Колхозмудин ОТФ-н толгьачнрин, совхозмудин фермсин гардчнрин зооветеринари специалистнрин төлэ

1. Фермд даалгьдсн хббдиг цугьарагьинь мел гару угагьвр халдэж асрдж гаргьх эв-аргь хайхн.

2. Бвсн болн концентрат хотиг килмджтэгьвр халдэж, хадгьлдэ, арвн болдгар гаргьхн, хббчнрин бригад баасн газрт бдртэн кех кблмшин зура-дара гаргьдэ, цаглань күүцлжэхн.

3. Хд саянар чинэ бэрхиг, отарт ноосна чнр ббдлүллгнэ тетгхн.

4. Хббчнр баацхадг гермуд лотр, кошармудар болн базмудар сн диг-дара гаргьхн.

5. Цасн кбрмуд хурлгнла болн мбстлгнлэ ноолдхн кергт, хббчнрин бригадсар кошармудин болн базмудин

эргнд тбгальгднэ цас хагьлдэ зер-зевс, каткс, боронас баах збвтэ, хббчнрин гермудт болхла—радиоприемникүд, музыкальн инструменте, библиотекс, газетс, журналмуд, шатр-дбв, домино, медицинск болн ветеринари аптекс баах збвтэ.

6. Мал эмнлгнэ—цеврин, халдвртэ гемин туск зокалмудиг чаньгьвр бэрхн, цаглань ветеринари профилактическ кблмш кеджэхн, хд геминд учр гаргьхн биш. кемр кергтэ болсн цагт, эмнлгнэ кблмшиг отар деер бурдэхн.

7. Хббчнрлэ зооветсургьлгь дангн кеджэхн.

Ончта кблдг хөөч

Яшкульск района "Лиманный" совхозин хойрдгч фермд Насунов Евгр болн Нарма гидж ах-дү хойр хббчнр болдж, седклэн бгч, шундэ кблдэж баана. Нармань 70 күрсн наста, тер бийн ода чигн чаньгь. Эдн 1188 толгьга хө халдэж хэрүлджанэ, хббдиннь чинань ик сн.

Евгр Нарма хойр бичкнэс авн мал халалгннд йова, тер лотр хдн малд ик дурта. Эдн хббдэн брүн 5 часла хэрүлгнэ гаргьна, 11 час бдрэр услгннд орулдж ирдэ, 4 час

күртл амрлгннд баана. Терунэ хббн хббдэн босхад, хэрүлгннд гархларн, хойрдад услч-кад гарна, тер кевэрн сббни дуусн хэрүлнэ.

Увдэн хббдин увлэх хаша-хаацнь белн, дулалад шаллад, цагьалгьчксн баана. Увлин хотинь чигн увлзньгүр ббрдүлэд зббгьд белдчкв.

Эн ончта хббчнрэс үлгүр авч, шундэ кблдэж, хббдин бслт улм чаньгьадж, хббнэс ноос гаргьлгь икдүлхн.

БОКТАН МАНДЖ.

Партийн төрмүд

Давсн джилмүдин аш болн шин джилд белдвр

Ниднин джилд партийн сургъуль мана Каспийск района партийн организацд хамцнъгъу кевър бурдлă. Семинарс болн кружокс ик зуудан сургъулан идейн гүн кевър кедж, дасдж бaaсн цуг коммунистрин политическ медрлинъ бодлулсн. Районд загъсна промышленностин болн совхозин производствин тодрха экономикър 4 семинар, района партийн-советск активин экономическ школ бурдлагдсн. Тодрха экономик даслгъна төрт коммунистнр онгун бгч, сургъулас авсн медрлйн олзлцхав. Дару-дарунь партийн сургъуль даслгъна төрмүд эклц парторганизацсин хуртг күүндгдг билă. Тер тоот кружокс болн семинарсн кодлмшт дөнъгән бгв.

Тодрха экономик даслгъар Прикаспийск МРС-н парторганизацд бурдсн семинар сән уэмджтă кевър, сард хойр дакдж кедг билă. Сарин эклц дасдж бaaсн материалар лекц умшчкад, сарин чилгчдн семинар болдмн.

Пропагандист улсин теоретическ медрл бодлулхин төлă райкомд тасрлтан угагъар кодлг семинар бурдлагдсн, кружокс болн семинарс дасгдх материалар сургъдг билă. Сургъулин джилин туршарт 6 тним семинар болсн райкомин сеглăтрмүд болн нань чигн кодлăчнр лекц

умшцхав. Пропагандистнр онггта кевър сургъульдан белдвр кедж, эврăнн цăалгъвртан теорийг бaaрн газриннъ бaaдл-джиргъллă ирлцүлдж келдг билă.

Аш дилсн сүл занягъ кружоксар болн семинарсар кеснд—сургъулин джил олзан бгч, коммунистрин политическ болн теоретическ медрлинъ бодлсннъ медрлв? Болв зaрм эклц парторганизацсар дуту-дунд бaaснъ ийлгърв.

Прикаспийск загъсна комбинатд—тодрха экономикин семинар (лекторнъ үр Куркин) болн Улан-Хол станцд—бдгă цагин политик дасгд кружок (пропагандист үр Берченко) болхла дасджх материалар цăалгъвр бгхлăрн, бaaрн газриннъ бaaдл-йовдллă залгъвр угагъар кецхăдж. Олгă цагин политик дасгд „2-я пятилетка“ колхозин болн связин конторин парторганизацсин (пропагандистринъ, үурмуд Аншаков, Крохина) занягъсн төрүц кел уга, хăрү саагъад бaaсн йовдлмуд темдгдв.

Тер тоот дуту-дундиг эн джил гаргъшгон төлăд, онц коммунист болгънла күүндж, бийиннъ дур сунгън, дакад болхла, медрлинъ халадж, 25 кружокс болн семинарс бурдăвдн. Телнăс КПСС-н тууджар—8, бдгă цагт политик даслгъар—10, тодрха экономикър—3, района экономическ

школ болн нань чигн кружокс кодлхмн.

Пропагандистр болдж дундин болн бодан сургъульта улс шиндгдв. Телн занягън района бaaдл-джиргъллă залгъдулдж, мана района куч-кблсчрин, 1960-ч джил куртг ода бaaх 34 минъгън толгъа хббдиг 60 минъгъ куртгд, ода 4 килограмм ноос нег хббнăс авгдг болхла, 6 килограмм куртгд авхд болн загъс барлгънд болн эдлгъинъ ясрулхд, ик донъ-нбкд болхн лавта.

Шин джилин эклцд района партийн кабинет (толгъачнъ үр Паршина) ик белдвр кев. Сургъулин джилин календарн болн тематическ зурас кедгд умшх дегтрмүдин спискс белдгдд, пропагандистрт нбкд гилж гаргъсн онц брăд, тер тоотиг ил, орм-ормарн наав. Дакад болхла, пропагандистрт гилж бaaрн газрин материалмуд-Прикаспийск загъсна комбинатин альк тоот кодлмшин бслт-дамшлтин болн района совхоз-колхозмудин туск диаграммс зурдж белдв.

Каспийск района коммунистнр эн сургъулин джилд урдк джилмүдасн үлү медрл авцххнъ лавта.

С. КУЗНЕЦОВ,
КПСС-н Каспийск района комитетин пропагандин болн агитацион отделин заведующ.

Азербайджанск ССР буудă белдлгънă джилă зурагъан болзгаснъ урд кўцав

Азербайджанск ССР-н куч-кблсчнр, Алдр Октябрьск социалистическ революцин 40-ч джилин ббниг сән дилвртă-гъяр тосхин төлă социалистическ дбрлдă делгрулдж кегъал, буудă белдлгънă госуларственн зурагъан болзгаснъ урд кўцагъав. Эдл-уушин гол болгч—цагъан гуйрин буудă орулдж бглгънă зура 113 процент кўцагдв. МТС-н кесн кодлмшин унд госуларствд буудă орулдж бглгън бола бaaнă.

Азербайджанск ССР-н кол-

хозникуд, колхозницс, МТС-н болн совхозмудин кодлăчнр, селăнă эдл-ахун специалистнр, партийн болн советск органс, темснă, тăмкин, зер-земшин, виноградин ургъц хурадж авч, госуларствд орулдж бглгъинг бурдăмджтăгъяр кеджăц-хăнă, госуларствд эн джил ядхдан 400 минъгън тонн хлопок-сырец орулдж бгх болдж бийдăн авсн даалгъвран куца-хин эркъд, хлопокин ургъц хуралгънд болн терүг госуларствд орулдж бгхд цуг бaaсн чидлăрн белдвр кеджăцхăнă.

Хабаровск край буудă белдлгънă зурагъан болзгаснъ урд кўцав

Хабаровск крайин куч-кблсчнр, госуларствд буудă орулдж бглгъяр болн хулдлгъар, Алдр Октябрьск социалистическ революцин 40-ч ббнд нерăддж авсн даалгъвран болзгаснъ урд, сентябрин 1 шинд куцав. Колхозмуд болн совхозмуд, нидникър болхла, кўс-дундур холван ик буудă, цагъан гуйрин буудă болхла

хойр холван икър госуларствд орулдж бгч, хулдв. Госуларствд буудă орулдж бглгъ болн хулдлгън бола бaaнă.

Ода крайин колхозмуд болн совхозмуд 1958 джил тарх тарăнă экан, олна малд бгх хот-хол кех буудан культуру дурдж авцацхана, колхозникулин куч-кблснă бдрмүдт аванс бггдлжăнă.

Зурагъасн давулдж 76 минъгън тонн нефть бгв

АШХАБАД, сентябрин 5. Шосткинск района „Большевик“ гидг колхозд шин уульнц—гермүд тосхлгън эклв. Терүнд колхоз эврăннъ чидл-кучър нег кецтă 20 гер тосх-джака. Тосхгдад дуусгдхланъ

үгән бгцхала. Тер даалгъвран куцадж, теди ода 76 минъгън тонн горюч бгцхăчкв. Кодлмшин куцамдж сән болсн учрар, нефть гардг газрмуд хурлар олзлгън кедлдж бaaнă.

Унинъ таслад-таслад орулдж бгх болад колхозникудт гермүд хулдлгън

СУМЫ, сентябрин 5. (ТАСС). Шосткинск района „Большевик“ гидг колхозд шин уульнц—гермүд тосхлгън эклв. Терүнд колхоз эврăннъ чидл-кучър нег кецтă 20 гер тосх-джака. Тосхгдад дуусгдхланъ

тер гермүдиг авсн улс унинъ таслад-таслад орулдж бгцхă-хмн. Гермүд тингдж тосхдж, колхозникудт хулдлгън об-ластин талдан чигн эдл-ахусар бас кедлдж бaaнă.

Парашютистка Людмила Акимова берк дилвр кўцв

Подмосковн аэродром деер ДОСААФ-н авиаклубсин парашютистнр-спортменс хурснд, Орджоникидзен нертă Московск авиационн институтин студентк Людмила Акимова берк гидг дилвр бaрв. 1600 метр деерас тер төвaр парашюттăгъяр буулгъ кев. Парашюттăгъяр хойр дакдж буусна ашд тер, буух газрин

агъун тал-дундас 20 метр 95 сантиметр заагтагъар буув. Негдгч разрядтă парашюти-стк Акимова Людмила кўцсн спортивн шин дилврин туск материал, Цугсоюзин шин рекорд болдж батлгдхд В. П. Чкаловин нертă СССР-н Централън клубин спортивн ком-миссд илгăгдв. (ТАСС).

ЛЕНА ГОЛ ДЕЕР ТАГТ ТAВГДВ

ПОСЕЛОК КАЧУГ (Иркутск область). (ТАСС). Иркутскас барун-ард үзгүр Якутск зам хаалгъ гарна. Района центр Качугин ббр эн хаалгъ Лена голд кўрнă. Энунăс авн Лена голар йовлгън эклнă. Энүнд ик гидг судоверфь бaaнă, зб-бдж авч ирсн ацаг энүнд ав-томашинăс буулгъдж, усар збблгънд бггднă. Сүл цаг кўртл Лена голин

хойр амн хоорндан залгълдан уга билă. Сибирин туургсн гол эн алднд ик бргн болдг эс болвчн, амт болн аца зб-бхд ик зовлнъгта болад бaaв. Тер зовлнъ ода ард улдв. Качугск судоверфин кучлгъяр Лена гол деегүр тагт кедгд. Терүнă дундк анъгнъ 8 пон-томашинăс буулгъдж, усар збблгънд бггднă. Шин тагт деегүр йовгън улс болн кодлгд гатлгън эклв.

Агитатормудин семинар

Шидр Черноземельск райкомпартъ цуг района партийн организацсас 85 агитатормуд орундж авад, семинар кев. Семинарт „Ставрополье советин йосн тогдад 40 джил болснăс нааран“—гидг лекц КПСС-н райкомин сеглăтр В. А. Хадеев умшв, „Мал увлзгд Хар газрт, колхозмудин болн совхозмудин хбл бурдăнъгъу-сăанăр увлзүлхд агитатормудин кех төр“ — гидг доклад райкомин сеглăтр В. Н. Шульженко кев.

Дакад болхла, олн колхоз-совхозин малчнрт цăалгъврн кодлмш келгънă дамшлт-гидж агитатормуд эврăннъ дамшлтан холгъдж күүндцхав. Семинар иир сән сонън бурдăн-гъу болв. Тбмр хаалгъин Артезиан станцин агитатор үр Израилов, Артезианск МЖС-н участкд кодлгд механик үр Бессарабов, КПСС-н член, Черноземельск МЖС-н 10-ч тракторн бригадин прицепщик үр Гаврилов, „Черноземельский“ совхозин эклц партийн организацин сеглăтр үр Еременко болн нань чигн улс, ут-туршдан 10 агитатормуд босдж дамшлтан келцхав.

Телн эн зун цăалгъврн кодлмш МЖС-дин механизатормуд болн колхоз-совхозин малчнр дотр ямаран кевър кедсннъ тодрха кевър келдж диглв.

Семинарт агитатормуд тодрха кевър, райкомпартин ямаран бaaдлтăгъяр культурн-политическ болн геган-герлин цăалгъврн кодлмш эн ирх үлв Хар газрт увлзх хббчирин дунд кех гисн зурала таньлдв. Тер зурад, КПСС-н района комитетин Совет сар болгън МЖС-н зон болгънар хург кехиг темд-лджăнă. Хуртг болхла МЖС-н специалистврлă хамдан увлздж бaaх колхозмудин хббчнр, бригадирмүд болн фермин тол-гъачнр орлцдж, ямаран кевър олна хбл увлздж бaaхин тус-кар, шунмгъа хббчирин дам-шлтла таньлддж болн нань чигн төрмүд күүндхмн. Бас урдк джилмүдин үлгүрăр, мал бсгăчнрт лекцс болн докладе умшгдх, кино үзүлгдх, района культурин Герин болн клубсин белдврăр концертс тавдж үзүл-гдхмн.

Эн сард райкомпартъ болн района кўцагч комитетин Со-

вет, Хар газрт үвлзх хбл туудж йовх хаалгъднъ тосад, хош-хошар эргăд йовад кино үзүлдг машинс, культурн бригаде болн лектормуд, агитатормуд йовул-дж, хббчнрт зуурнъ сән, сонън амрлгъ бгхмн гидж шиидв.

Хббчнрин бригаде увлзх газрун Хар газрт ирлгънлă райкомпартъ зон-зонар тўрўн хургул кехър бaaнă. Тер хуртг ямаран кевър хбл туугддж ирснъ, сән-сән килмджтă хббч-нрин тускар, ягъдж гару уга-гъяр, чинăгъинъ муурулгго туудж, үвлзх бaaрндан хбб-дан авч ирсиг күүндхмн. Рай-компартъ, „Вперед к комму-низму“ гидг района газетин редакцла хамдан шишлнъ листовкс гаргъдж, терүнд килмджтă хббчнрин дамшлтин тускар барлдж, наадк хббчнрт медрлхмн гидж шиидлă.

Агитатормуд семинартан цăал-гъврн кодлмшиг чанъгъадж, цагтнъ газет, журнал умшлж, хббчнрт зурагъан кўцагднъ дөнъгән бгхвдн гидж темдл-цхав.

В. А. ХАДЕЕВ,
КПСС-н Черноземельск райкомин сеглăтр.

ИНЪ ГИН СЕДКЛ

Зуркм генткн бульглад Күчм сулдсн болв. Гилс гигад халагънлă Чирăм уласнъ медрлв.

„Менд“—гигад келчкăд, Мелмзăд таг зогсв. Толлсн энъкр үгм Тарад чееджăсм геедрв.

Салькн серд гилгънлă

Серл орсн болв. Седклин збвур сандж Сана авч келвв: —Энъкр иньгм, сонъсич, Эндү болхла келич, Орчлнъгин оли күүкдас Ончлдж чамд дурлув.

Иньг болх седкл

Элдү күчр юмб, Энлүлл уга намаг Эрт хăрүгъинъ бгич!—

Куукин халацарн докъялдж Кбвунлă седклан негдулв, Бульгсн хурдн зуркнъ Буслдж чееджинъ дүүргв.

САНЪГЪДЖИН БОСЯ.

Парти килмджд улм шин диилврмүд бәрхвдн

Джилдән авдг олз-ору хойр холвдж өсв

Мана селәнә эдл-ахун артелин колхозникуд ирх джилн сентябрь сард эврәнн колхозин 20 джилә бөн темдглхмн.

Мана колхоз тогтад ода 19 джил болв. Эн цагин мана, Сталинә нертә колхоз—агъу ик эдл-ахуд хуьрв. Парти Централн Комитетин болн Советск правительствин килмджин ашиг, КПСС-н ЦК-н сентябрьск пленумин тууджлгч шиндврмүдин ашиг колхозникуд болгън эврәнн бәәхтә бәәдл-джиргьлдән үздж йовна.

КПСС-н ЦК-н сентябрьск пленумин хөбтк джилмүдт мана колхозин эдл-аху алык чигн халхарн өдлв. Колхозин эдл-ахуд 1953 джилд 35 миньгъ гар хөн бәәсн болхла, эн джилн июль сарин 1-шинд хөбнә то 53 миньгъ кувр. Эн цагин эргид хөбнә ноосна гарцн бас темдгтә кевәр өсв. 1957 джилд государствд 13698 пуд сән чинртә торгън ноосн өггд, эс гидж 1953 джилд өггднәс 3408 пуд ноосн икәр өггдв. Хөбнә ноосна гарцн дөрвн джилн эргид дундлад нег хөн болгънд 210 грамм икдв.

Колхоз кесг джилн ут-туршарт джил болгън кесг сай арслн ору авчана. Кемрджән 1953 джилд колхозин цуг мөнъгнә орунь 5 сай 667 миньгн арслн бәәсн болхла, эн джилн зуг түрүн өрәлнә (июль сарин 1-шинд) 5 сай 285 миньгн арслн мөнъгнә ору орсн бәәнә. Эн джилн цуг ору, хагсу ганьгта джил болсн бийн, дуньгнхд 9 сай арслн болхмн.

Колхозин бод мал болн шо-

вуна ферм бас темдгтә кевәр өсдж йовна. Мах гаргьлгън эн дөрвн джилн эргид 10134 пуд кувр, эс гидж 1953 джилд гаргьлднәс 4260 пуд махн икәр гаргьлдв. Укр болгънас үс саадж авлгън манд ода бийн хол тагт, болв цуг үс саадж авлгън бас темдгтәгъар өсв. Колхозар 1953 джилд 27 295 литр үсн саадж авгдсн бәәсн болхла, 1956 джилд 115 миньгн литр үсн саадла. Дундлад саалин нег укрәс үс саалгън 1953 джилд—77 литр билә, 1956 джилд—242 литр, эн джилн августин 1-шинд бәлхла, 173 литр үсн саадсн бәәнә.

Государствд өндг орулдж өглгънә зурагъан эртәр куцәгъад, ода өндгн государствд хулдгддана.

Колхозин эдл-аху өсәд-өргдәд, мөнъгнә ору икдәд йовхин ашд колхозникудин кучкөлснә бдрт өггддг мөнъгн джил болгън өсәд йовна. Нидин джилд кучкөлснә нег бдрт 16 арслн 64 деншг өггдв. 1956 джилд энъгин 358 өрк-бул 10-д миньгъад арслн авчав, 71 өрк-бул 10-д миньгъадас авн 15-д миньгъад арслн, 43 өрк-бул 15—20 миньгъад арслн. 31 өрк-бул—23—30 миньгн арслн авчав. Зуг эн джилд колхозин 28 өрк-бул шин гермүд бийстән бәрджәцхәнә.

Цуг эн хамг—мадна тускар гаргьдях Коммунистическ парти болн Советск правительствин йоста гидг килмдг гидж колхозникуд болгън меджәнә.

Зуг КПСС-н ЦК-н сентябрьск пленумин хөбтк, 1954 джилд 17 кошар, малин 8 хаша, гахан фермин гер, малчнр, хөбчнр бәәдг 2 гер тосхгдла, 4 худг, 2 артезиан малтгдла. Колхозин эдл-ахун өслмә хамдан колхозин актив, шумгъа, дамг улс өсәд йовна. Колхозин актив өслгън—хамгин сән гисн диилвр болдг.

Ах хөбчнр Социалистическ Көчкөлснә Герой Я. И. Попенкон, орден зүүгъачнр, П. С. Шафоростовин, С. А. Махенкон нердн Хальмг таньгъчд биш, цуг Ставропольск крайд тоомсрта. Өдгә цагт мана колхозд 107 кун орден зүүгъачнр бәәнә. Кесг колхозникуд джил болгън Цугсоюзин селәнә эдл-ахун гәәхүлд оцхана.

Ода цуг мана колхозникуд, специалистнр, эрт хөбдин көг тавлгънд болн мал увлзүлгънд аргъ-чидлән нөл уга көдлдж йовчхана. Сенябрин 15-с авн нег отар нәәднр хөбдин көг тавгдхмн, октябрин 1-с авн тавн отар хөд көгд орхмн. Эртәр хө хургьлулхн төлә 7 кошар, 6 дулан хаша тосхгддана, малин увлзүлгүр өвсн, гуйр-буудә зөбгддәнә.

Селәнә эдл-ахун артелин члелүд, Коммунистическ парти болн Советск правительствин агъу ик килмджин хәрүд улм шунлттагъар көдлдж, ирх увлд үзмджтә сән белдвр тетгхәр ноолдж йовчхана.

И. П. САФОНОВ,
Элст балгъсна Сталинә нертә колхозин ахлч.

Колхозин эдл-уш өсджәнә

Сарпинск района „Гигант“ колхоз джил ирвәс өсәд, бәәхтә болджана. Фермсин малмудн улм икдәд, малас гардг эдл-уушн чигн өсәд йовна. КПСС-н Централн Комитетин сентябрьск пленумин болн түүнә хөбн гарсн шиидврмүд куцәдж, эн колхозин члелүд газр-усан чикәр эздж, орн-нуттан икәр мах, үс, ноос өгч, бөрхн джилмүдин эргид амн боалгъна тоол им эдл-уш гаргьлгъар США-г куцд авхмн гидж йовчхана.

Мал-герин өслтиг им тодиг үзүлджәнә. 1954 джил колхоз 5 сайас улухн арслн мөнъгнә орута билә. Терүнә хөбн хойрхн джил лавб. Эн ахр цагин эргид колхозин орунь 10 сайас улү арслн куврч, хойр холвдж өсв.

Мал-герн олн зүсн болдж, сүл джилмүдт өсдж йовна. Хө өслгънә фермәс талдан шовуна болн саалин укрин ферм бәәнә. Эн колхоз джил болгън нооснас оньгдан, государствд 6 миньгънәс улү центнер үс, 500 миньгъ шаху өндг, шовуна, укрә, хөбнә кесг олн центнер мах орулдж өгнә.

Медртә малчнр, хөбчнр чигн дала болджана. Ода хөбчнрин 15 бригад бәәнә, джил болгън дала ноос хөбдәс киргьд авна, хөбдин төлн икднә. Зун хөбнәс 120—130 хургъ эн джил авсн ах

хөбчнр, уурмүд Кобцев Иван, Перекрестов Тимофей болн Никитенко Иван ик гидг тоомсрта нертә улс. Саалыч Калинин Федора көдлмштән сән диилвр үзүлдж, саалин укр болгънас 2089 литр үс саадж авна.

Олна мал-герин өслт дахдж, колхозникудин бәәх бәәдл чигн яерджана. Суулин хойр джилд 50 өрк-бул шин гермүд бәрдж авб. Колхозин өрк-бул болгън нургьлдж велосипедтә, гер дотран сән өлг-эдтә.

Колхозникуд торгън-шеемг болн үнтә эд-тавр хулддж авчхана. Колхозник болгъна гербул бәәхтә, дуту уга, күтц тетгултә. Кучкөлснә бдртән колхозникуд 6 арслн аванс сар болгън авна. Сардан 2-д миньгън арслн шиньгәдж өлдг колхозникин өрк-булмүд олн бәәнә. Улгүрн, Егор Васильевич Пазухина өрк-бул сар болгън 500 арслнәга хулд кенә.

Эн джилмүдт дала керг кегдв. Түүнәс улү ик керг зургьалгч тавн джилн чилгч күртл кегдхмн. Шовуна болн саалин ик фермс гархмн, хөбнә тонь 73 миньгъ куврхмн. Эн джил кучкөлснә бдрин олврн 17 арслн болхмн.

Малас гардг эдл-уушиг икәр орн-нуттан өгдг болхн төлә колхозникуд цуг чидлән тәвдж көдлджәцхәнә.

А. ПАВЛОВ.

КЕРМӘШИН ЗҮҮДН

(Чилгън, Эвлн 81-ч номерт).

бас кун бәәдж чадшго,— гидж Кермәш үгән чиләв.

Хойр кууки отаран идгтн күргәд хәрүлв, удлго ардасн Байрта, хургьлсн хөд цуглулдг тергәри ирв. Тергнә ардас дахлдн, увлзүлгнн бөр улсн хөбдин өбрәс, ах хөбч Бадм бас ирв.

Бадм, дамг, дамшлтга, эзн куунә нүдәр, отаран эргдж йовдж хәләгъад, удлго хургьлн гиджәх долан-нәәнн хө шиндлв. Тиигәд, бдрин дуусн Байрта хургьлсн хөд зөбв, Кермәш саак кевтән, хургьн болгънд эк болад йовб.

ТЕЛЕФОГЪАР КҮҮНДЛГЪН

Нег даклж өрүгъар Бадм отаран эргдж хәләдж йовад, нег хөн ярвсн бәәдлтәгъар, хургьдан көкуллго, көлән өргәд, хургьдасн зулад йовсинь үзв. Хөбг бәрдж авад хәләхлә, делнъгдн нег бички шарх гарад, тернә салкнд шуурад, хату-дүрәд, тер учрар хөн ярвглад, хургьдан көкулдж чадлго, делнъгн үсәр чингдәд, зовад йовсн бәәлж. Бадм Кермәштәгъан хоюри эн хөбг талдан клеткд орулад, эвләд, делнъгдн йовсн үсинь саадж гаргьв; хургьдинь салгъад асрмджд орулв.

Малд өр өвч Кермәш тесдж бәәдж чадлго, велосинедәр гүлгәд ферм орв.

Фермин конторг ганцхн тооч суусн бәәдж, ветсанитар өрүн өрлә малин эм авхар

централн усадьб ордж одсн болдж гарв.

Кермәш удан ухалсн уга, телефона трубка авад, централн усадьбла залгьлддж күүндв. Кермәшт совхозин оперативн дигин тооч Вера кууки хәрү овг:

—Алло... алло... би сонъсджанав... негдгч фермий? Юньгәд эс өцкдүрк хургьлсн хөбдин туск сонъсхвр-то илгәнәт?... цаг тудәлго, шулу болдгар илгәтхә гигад, Кермәшт уг келүллго, цаадкн трубка хәәкрв.

—Зөгсдја, зөгсдја гинәв, буйн болтха, болх хәәкрсчн, энд хөн гемтә бәәнә, чи болхла мел эврәнн сонъсхвр-тодиг гихәс оньгдан юм медхшч. Шулугъар өбрәсн малин эмчнрәс кун бәәхлә йовул нааран... хөн гемтә! Хөн гемтә гинәв! Меджәнч? Хургьдан көкулдж чаддяхш, хургьдн харгьнхла ягънач, юньгәд чи медхәр эс седнәч энүг?—гигад, малин эмчлә нам бийләнә күүнджәх гишнъгәр, Кермәш заадж келәд хәәкрв.

—Э, э! ода тедниг олг кун чич... ягъджанач? Иим цагла малин эмчнриг централн усадьб деер кун хәәдв? Теднчн цугъар холар бәәх отармүд эргдж йовчхана; ах эмч Николай Иванович йирдән кабинетән торуц суухш, дөрвн-тавн өбрәс нааран нам харань чигн үзгәд уга. Тим юмн болджана, иньг мини—

РАССКАЗ

Николай Иванович эн джил шинькән, институт чиләсн баахн специалист билә, болвчн бийинн болгъамджарн, медрләри совхозин амти дунд тоомсртад тоолгдг болчкла, тегәд чигн энүг, наснә багъ гидж бацлго, эцк бий хойриннә нерәр дуудцхадмн. Совхозд эн хойрхн сар шаху көдлджәнә.

Түрүн авган, ярвсн хөбнә өбр эргдж бәәхтән, Николай Иванович Кермәшиг оньгдясн уга билә, генткн эн Кермәшүр хәләгъад, тернә бий талн шилтд хәләддясинь үзв. Кермәшин хойр ик төрг хар нүднәнн хурц хәләц, энүг шөвгәр хатхсн әдл чочав. Николай Иванович дотран, урдн би эн кууки ягъдж эс оньгсн бәәсмб?— гидж санлгълән тернә келв:

—Үр эмч, мана отарур дару-дарунь ирджәтн, юньгәд гихлә, мана отарт хөн икәр гемтдн биш, болвчн цааранднчн нег чигн хө гемтәлго, кемр гемтәд бәәснә дарунь эмндж эдгәд бәәхлә нег улү сән. Николай Иванович юн гидж хәрү өгхән олдж эс чаддяхгәд: „тертн йир сән“ гигад инәмслв.

Асхн ора шидр, хәрхәр тергн деерән сууджәгъад, Николай Иванович бийән гаргьдж йовсн Кермәшәс, совхозин клубт ирдвт,— гидж сурснд, тернә толгъаган гекд хәрү өгв. Теднә ардасн Кермәш алычурарн дайлдж үдушәв.

БАЙДЫЕВ САНДЖАРА.

... а ямаран гихв чамд... далта-ээмта, төрг шар, хурц хәләцтә болсн көвүн. Тиигдж келн Даша хәрүгъинь куләлго цаарандн келв:

—Шидрхн нанд Петьк, би цаарандн тесдж бәәдж чадшгов, мини бәәдләр, уха-седкләр чи бийчнчн медә бәәдг болхч—гидж келв—гив. Тиигхлән би: „цур торуц юм меджәхшв, куукид дуран цәәлгъхәсн урд, олн-амти дунд әл-бисәри болв чигн кундтә нер зүүх кергтә—гивүв. Тиигдж келәд инәгъад:

—Меджәнч, Кермәш, чи? Петьк нанд түрүн нүүрт йовгч тракторист болнав,—гидж үгән өгв—гив.

Кермәш олн дала юм Дашад келсн уга. Хойр багъ улсин кишг-джиргьлн куунә ухагъар кегдшгогъинь Кермәш медә бәәнә, дакад болхла, Кермәш Петькиг хойр-нег зервк үзхәс биш, сәәнәр таньдго билә. Болвчн, Петькин келсн үгн—дурна төлә нүүрт йовгч көдләч болнав гисн: „Кермәшт йир икәр таасгәд: „Тим халучрхг, шудрмг көвүнә дурит тевчснд гем уга. Дурна кучнәс даву юн бәәхв делкәд? Нарта орчлнъгд бәәх улс цугъар тим сәән, куунә кеджәх көдлмшиг уралан йовулдг, Петьк тана хойран дуринш дурар дурлцахадг болхла ямаран сән болх. Амтнә джиргьл сәәхрүлдг, көдлмш гидг юмн угагъар кун бәәдж чадшго бишиг, тер мет дурн угагъар

Нүүрт йовх ферм

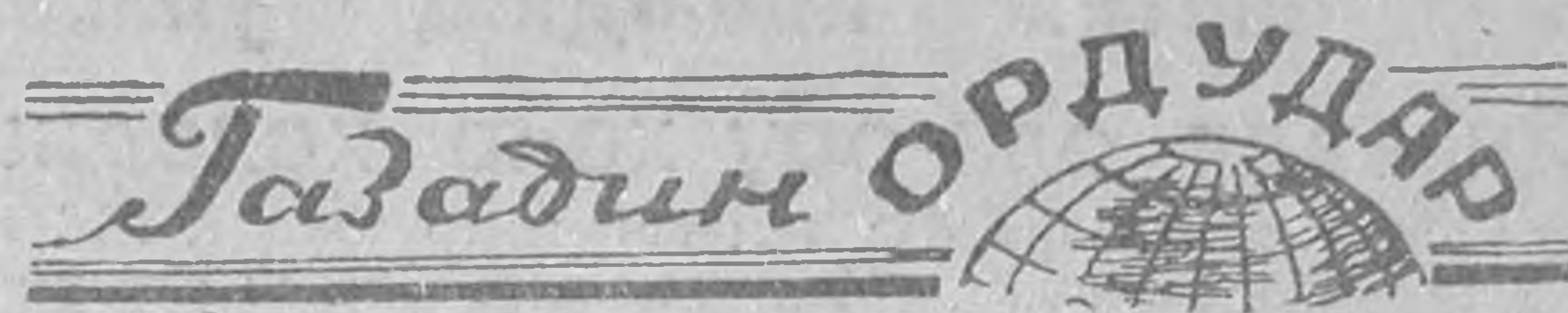
Юстинск района „Никольский“ совхозин гурвдгч номерт фермд мал увлэлгэнд белдлгын йир сәәнәр кегддз бәәнә.

Хөрн тавн кошариг газаринь цагьалгад, дотркинь цеврлад ясчкв. 20800 гектар газрт өвс халх зурата бәйсн болхла, тедн 22770 гектар өвснә газр хадв. Нег хөн бол-

гьнд 180 килограмм өвсн күртджәнә. Өвс хаддз хуралгьна көдлмшт Александр Докучаевин тракторн бригад сәәнәр көдлджәнә.

Болв эн совхозин 1-ч болн 2-ч фермд өвс хадлгьн, хуралгьн муугьар кегдджәнә.

Б. АЛАКАЕВ.

Кергт эс авсн учрар ансамбль тардж одв

Эн хавр Каспийскд, загьсна комбинатин мастер Добдушкаев Ивана гардврта хальмг ду-бингьин ансамбль 20 көвүд-күүкдәс бүрдлә. Тер ансамбльд орсн көвүд-күүкд өдр болгьн белдвр келдәд. Улан-Хол, Зензели гидг станциин әмтид болн эргмд бәәсн хотдудар концерт тәвдз үзүлцхәлә. Дакад болхла май сард района фестивалд орлцад, сән дуулдг-биилдгьн таньгьчин фестивалд одихала. Тиигә йовсн бийнь эдн комбинатин управленәс, партбюрогьас болн завкомас тәрүц дөнъ үзсн уга.

Дөнъ болх биш хәрн харшлсн замс бәәнә. Района фестивал, долан хонгин амрлгьн өдр болснд, хальмг ансамбль орлцла. Тер өдр көдлмшт эс гарвч гигьад, комбинатин ах инженер Гаряев, ансамблин гардач Добдушкаевд догшн заслгь өгв.

Дакад болхла ансамбль эндтевд оч концерт өгх болхла, көвүд-күүкд эврәнн мөнъгәр хаалгьин гару гаргьдз йовдг билә. Таньгьчин фестивалд йовхиг соньсчкад, комбинатин управлень хойр күүг мел көдлмшәснь гаргьхар седв. Ах инженер Гаряев игдз „зәрлг“ болдж:

— Артиствр Москвад бәәдмн, бидн болхла загьсна комбинатин көдлмшчнр болджанавдн.

концерт өгсәр зура күүцшго.

Май сард болсн таньгьчин фестивалд Каспийскәс Элстүр одсн 8 кун ода бийнъ хаалгьиннь гару мөнъг авад уга. Консервн комбинат—района культурин отдел өгхмн гинә, культурин отдел—тадн комбинатин көдлмшчнрт, теднәсн авхмт—болна, теднә хоорнд фестивалд одсн уурмүд Сапаров, Окаев, Эрдни-Гаряев, Болдырев, Перегудова—эдн йовдз-йовдз, көшәд зогсцхав.

Фестивалд орлцсндан болн сән кевәр дуулсн-биилсндән ачлгдсн Хальмг ансамблин Кундтә грамотс комбинатин клубд, узмджтә газрт өлггдсн бәәнә. Тер тустан болхла чик эсв эсвдлж, чик көдлмш эклсиг үзүлдж-медүлджәнә.

Шин бүрдсн, дамшлт болн нань чигн дуту-дундта ансамбльд комбинатин гардачнр, тедн заагас, шишлнь терүнә тускиг гарддг профсоюзин заводской комитет (толгьачнь ур Паршин)—ансамбль күүнд кергтә-олзта көдлмш келжәнә гидж кергтән эс авсн, оньган эс өгсн учрар тер ансамбль тардж одв.

Комбинатин гардачнр дарунь тер ансамблиг цуглулдж, дуту-дундинь күүцәдз, уулдвринь өргджүлх зөвтә.

Т. БЕМБЕЕВ.

З А Р Г Ъ

Мекч-хулхач кун чааджлгдв

1956 джилин сентябрин 30-д Яшкульск района „Мелиорации“ гидг нертә күүртг, Васильев Юрий Николаевич гидг аферист, Лиманск сельпон лавкин деевринь буулад 6873 арслнъга эд-тавр хулхалдж авч.

Туунә хөбннь, хулха авсн эд-тавриг Васильевин бәәсн пәтрәс олдж авгдв. Тер олсн эд-таврт 36-ч размертә костюм, 3 метр торгьн, 3 метр штапель бәәлдж.

1957 джилин майин 18-д, эн Васильев „Луговой“ совхозин рабкоопин 6-ч номертә лавкин терзин шилинь сугьлдж авад, дотрк терзин хаагьулинь хамх цокдз, лавк дотрн орад, 16717 арслнъга эд-тавр хулхалдж авч. Васильев хулхалдж авад, эджго бәәсн хөбнә

хашад бултулдж дүрсн 12 837 арслнъга эд-тавр, тедн дунд хойр час болн иләр бәәсн мөнъгн олдв.

Яшкульск района Олна заргь, эн уулиг хәләв. Аферист Васильев урд цагт олна өлгәд хулхалдж авад, 15 джиләр түүрмд бас чааджлгдсн бәәдз. Тер төләд Васильевиг оln-әмтнә бәәлдд әәмшгтә кун гигәд, 20 джиләр түүрмд оlnа заргь чааджлв, туунә хамг өлг-единь шаньгд орулдж өггдх болв, түүрмин хөбн 5 джилд суньгьлгьна зөв уга болхмн.

Хальмг таньгьчин Заргьин коллеге Яшкульск района Олна заргьин шиндврн батлв.

А. БАГДЫКОВ,

Яшкульск района Олна заргьч.

Сургьулин джил эклв

ХАНОЙ, сентябрин 4. (ТАСС). Вьетнамин Демократическ Республикин государствени болн онц эздүдин сургьуль дасхлгьна заведеньсәр эндр сургьулин шин джил эклв гидж Вьетнамин зәнъг-лгьнә агентств соньсхджана. Эн джил ВДР-н школмудар сай Улү кун сургьуль дасхмн, тернъ цуг Вьетнамд 1939 джил сурчаси улсин тоогьас дөрвн холван шаху ик болджана.

Сургьулин джилин эклц күүртл, сургьмдз дасхлгьна 1.850 миньгьн дегтрмүд барлдж гаргьдв. Цуг бийнъ дөрвн сай шаху сургьлгьна дегтрмүд барлдж гаргьдх зөвтә—энидвинкәр болхла күс-дундур холван ик болджана.

США-д келн-әмти хоорнд йилгьлт гаргьлгьн

НЬЮ-ЙОРК, сентябрин 4. (ТАСС). Муниципальн школмудар негр улс цагьан улс хойриг хамднь сургьулшгогьар седлж келжәх неквр орн-нутгин цуг өнцг болгьнар кегддз йовна.

Негрмүд болн цагьан улсиг муниципальн школмудар хамднь сургьхин туст федеральн заргьин шиндвр бәәгьә бәәсн бийнъ, өцкдүр губернатор Арканзас штатин цергиг, Литл-Рок гидг балгьснур, заргьин тер шиндврн күүцәхд харшлт болж, Литл-Рокан школмудар цергджәх улсиг, негрмүдин болн цагьан улсин муниципальн школмудиг негдүлх зураг күүцәхд бичә көдлмш кетхә гидж хуврәхәр йовулдж.

Губернаторин илгәсн, винтовкесар, пистолетсәр болн нүднәс нүлмс цәәрүлдг газта бомбсар асгдсн 250 күүнәс бүрдәдсн туслнь отряд, йисн негр күүкдиг школд орулшгон төләд, школин герин өмн зергдлж зогсв. Уумсн кесг расистнр, конфедерацин туг деерән книссн, балгьсна уульнцс болгьнар йовлад бәәцхәв. Тер туг дорнъ теднә урдксьн XIX-ч зун джилд, әмт мухлаллгь хадгьлхин төлә дәәлдж йовсн бәәсн.

Стерджес балгьснд (Кентукки штат) расистск өзднөгүд, заргьин тогтаврәс иштә, зүсәр йилгьдиги уурулгдсн школмудас гарад хәрдж йовсн бичкдүдиг му келдж, әәлгьдз, дөбгдлж хәәкрдцхәв.

Алжирт болджах йовдл

ПАРИЖ, сентябрин 4. (ТАСС). Барин соньсхврар болхла, Оран гидг балгьсна зүн-өмн үзгүрн 70 километрт, бослгь кесн улс болн гетджәсн улс деегүр дәврәд ордж ирсн французск цергә харул хойрин хоорнд догшн дәәлдән болв. Дәәллдән болсна ашд французск халхас долан кун алгдад, зургьан кун шавтагдв.

ГВАДЕЛУПД БОЛСН МУНИЦИПАЛЬН СУНЬГЬВРТ КОММУНИСТРИН БАРСН ДИИЛВР

ПАРИЖ, сентябрин 4. (ТАСС). Парижск соньсхврар болхла, францин заморск департамент Гваделупин газр деер Муль гидг балгьснд сентябрин 1-шинд болсн муниципальн суньгьврт французск коммунистическ партин кандидатс ик гидг диилвр күүцлж. „Мулед болн муниципальн суньгьврт коммунистрин

лиилвр“ гидг нертәгьәр барлсн соньсхвртан, муниципальн советд коммуниствр 20 орм элдж авб гидж соньсхджана. Наадк долан орминь „объединения левых республиканцев“ гидг партин кандидатнр авцхадж.

Албан-советск иньгллгьн

ТИРАНА, сентябрин 4. (ТАСС). Народи Албанә өнцг болгьнар, албан-советск иньгллгьнә сарик гидг политическ болн күүч-көлснн омгтагьар кегдлж йовна.

Албаниг СССР-лә иньглүлгьнә туск обществин Генеральн Совет, албанә күүч-көлснриг, Коммунистическ тосхлтин йовудт советск улсин бәрси диилврмүдлә таньлдулгь келгьиг улм өргәр делгрүлхин туск ик гидг зура темдгьл. Көдлмшчнрт, уулд цергләчнрт, тәрә тәрәчнрт, сургьулчнрт Алдр Октябрьск социалистическ революцин 40 джилин өбнин туск, экономическ болн куль-

турн тосхлтд советск улсин бәрси шин диилврмүдин туск лекисе умшлж өггдв. Долан хонгин эргид советск музык, әмтид икәр соньсхгдәд, советск кинофильмсн фестивал кегдв. Предприятсәр, селәнә элдахун кооперативсәр, сургьулин заведеньсәр иньгллгьни нәәрмүд кегддз йовна.

Республикин эрдм-гертин учрежденьсәр, Албанә Народи Республикин правительствени делегәц Советск Союзд одснд, советск оln-әмти албанск оln-әмтид ах-дуугьин дөнъгән күүргджәхд нерәдсн күүндврмүд болдж йовна.

Западно-германск йосд үн келхәсн әәджәцхәнә

БЕРЛИН, сентябрин 5. (ТАСС). Германск Демократическ Республикин журналистриг западно-германск йосд модьрунар зовасна тускин өмнәс нег мбелгч бурушалгь келжәх статьяс өцкдүр берлинск демократическ барбарлв.

Барин соньсхврар болхла, давсн долан хонгт западно-германск полиц Германә Демократическ Республикәс ирсн цөбкн журналистриг бәрдж түүрмд суулгьдз. Теднәс цугьарагьаснь сурлгьа авчкәд, лакад полицин гетвртәгьәр Западин Германәс йовулдж.

Сентябрин 2-т ГФР-н йосд дакн нег полицейск модьрун йовл гаргьдз, „Нейес дейчланд“—газетин корреспондент Г. Чепук болн В. Зибенморген хойриг бәрәд, сурлгьа авцхадж. Тер хойр журналистг полицд долан часин туррт бәрджәгьад, тәвдз. „Нейес дейчланд“ газетин цәәлгьдз бичджәхәр болхла, Западин Германьд болджах суньгьврн өмнк кампаниг демократическ барт илдн бичхәс Западно-германск йосдуд әәцхәдз, бәәсн чидләрн харшлар седлжәцхәх болджана.

Редактор Д. М. МУКЕБЕНОВ.

1957 джилин сентябрин 30-д

Москва балгьснд

Государствени дотр-дундин шүүврин 3 проценти өгйән
59-ч ГОЛ ШҮҮВРИН БОЛН НЕМР 10-ч ШҮҮВРИН
тираж наадгдхмн.

Өгйән арвн разрядт—гол тиражд 46502000 арслнъга 85000 шүүврмүд, немр тиражд 113390600 арслнъга 115000 шүүврмүд наадгдхмн.

Тиражд нагдджах ик мөнъгнә

ШҮҮВРМҮДНЬ

10 шүүвр — 100.000-д арслнъга
70 шүүвр — 50.000-д арслнъга
300 шүүвр — 25.000-д арслнъга
1050 шүүвр — 10.000-д арслнъга.

Өгйән облигаце, хоршалгьна кассмудар дурндан хулдгәд, тер үндән хәрү орулдж авгдмн.

Государствени дотр-дундин шүүврин 3 проценти өгйә хулддж авцхатн.

Хальмг таньгьчин күүч-көлснә государствени хоршалгьна болн госкредитин кассмудин управлень.